

Додаток
до листа Головного управління
Держпродспоживслужби
в Кіровоградській області
від 16.02.2022 № 011/2022/16

Вимоги законодавства щодо насіння для сівби

Згідно статті 17 Закону України «Про насіння і садивний матеріал» заборонено використання для сівби насіння, що не має відповідного сертифіката (документа про якість насіння).

Сільгосптоваровиробники можуть використовувати для сівби насіння, придбане у виробника (суб'єкти насінництва та розсадництва), у посередника (суб'єкти господарювання, що купили у виробника і перепродали кінцевому споживачеві) або власного виробництва.

Законне право на виробництво та реалізацію насіння мають суб'єкти насінництва, які занесені до Державного реєстру суб'єктів насінництва та розсадництва, який розміщений на сайті Міністерства аграрної політики та продовольства України.

При введенні в обіг суб'єктами насінництва та розсадництва кожна партія насіння сільськогосподарських культур сертифікується та має:

- сертифікат, що засвідчує його сортові якості;
- сертифікат, що засвідчує його посівні якості.

При реалізації насіння сільськогосподарських культур суб'єкт насінництва (виробник) видає споживачеві супровідні (господарські) документи (форми затверджено ДСТУ 2240 – 93):

- атестат на насіння – на категорії добазового та базового насіння (ДН; БН);
- свідоцтво на насіння – на категорію сертифікованого насіння сортів сільськогосподарських рослин першої та другої генерації (СН) або
- свідоцтво на гібридне насіння – на категорію сертифікованого насіння першого покоління гібридів (СН-F1).

При придбанні насіння на посів у посередника теж необхідно отримати:

- атестат на насіння – на категорії добазового та базового насіння (ДН; БН);
- свідоцтво на насіння – на категорію сертифікованого насіння сортів сільськогосподарських рослин першої та другої генерації (СН);
- свідоцтво на гібридне насіння – на категорію сертифікованого насіння першого покоління гібридів (СН-F1).

Ці документи вже виписуються безпосередньо фірмою-продавцем, під свою відповідальність, на підставі супровідних (господарських) документів, отриманих від виробника насіння. Крім того, у вищезазначених документах посередник зобов'язаний вказати сертифікати, що засвідчують сортові та посівні якості придбаного насіння у виробника (реєстри сертифікатів на сортові та посівні якості насіння розміщені на сайті Мінагрополітики для можливості перевірити походження насіння) та вписати дані покупця із зазначенням ваги проданого насіння.

Вирощування власного насіння (без права реалізації) передбачає придбання в попередні роки категорій сільськогосподарських рослин базового насіння (БН) генерації еліта та сертифікованого насіння (СН) I та II генерацій, та його розмноження для власних потреб. Проте, при цьому необхідно також дотримуватись усіх етапів насінництва. Найчастіше саме цими вимогами і нехтують сільгосптоваровиробники. Зверніть увагу, що лише сертифікований агроном-аудитор має право оцінити сортові якості сорту при вирощуванні насіння. Тому в період вегетації необхідно запросити агронома-аудитора (реєстр агрономів-аудиторів розміщений у вільному доступі в інтернеті) для проведення попереднього та остаточного польових оцінювань. За результатами аудитором оформлюється акт польового обстеження, який повинен містити в собі назву культури, сорт та генерацію (сортові якості насіння). Після збору зерна та доведення його до посівних кондицій відбирається проба такого насіння і разом з актом польового обстеження направляється у відповідні лабораторії, де проводяться лабораторні дослідження і видається протокол випробувань (посівні якості насіння). В усіх документах обов'язково зазначається назва культури, сорт, генерація та вага партії, від якої були відібрані проби.

Дотримуватись цих*вимог, передусім, необхідно сільгосптоваровиробникам. Адже якісне насіння – запорука гарного старту!